

Vroeg Vreemde Talenonderwijs Engels 2008-2009

1. Inleiding

In het schooljaar 2006-2007 zijn wij begonnen met de invoering van het Vroeg Vreemde Talenonderwijs (vanaf nu VVTO) Engels. We hebben hiervoor gekozen om diverse redenen:

- Het vermogen om een tweede taal naast je moedertaal te leren is het grootst van je 4de tot 7de levensjaar.
- Het enthousiasme en de motivatie van basisschoolleerlingen om een tweede taal te leren zijn veel hoger dan bij leerlingen in het Voortgezet Onderwijs.
- Het inzicht in taal in het algemeen neemt toe doordat de leerlingen taalstructuren makkelijker leren doorzien en hun taalgebied in de hersenen meer wordt gestimuleerd. Hierdoor blijft het je leven makkelijker om nieuwe talen te leren.
- Het vergroot het respect voor andere talen en culturen en de leerlingen krijgen meer vertrouwen om de wereld tegemoet te treden. De drempel om met anderstaligen in contact te komen, wordt door VVTO dan ook sterk verlaagd.

Alle reden dus om zo vroeg mogelijk met Engels in het basisonderwijs te beginnen.

2. De commissie VVTO

De invoering van het VVTO wordt geleid door de commissie VVTO. De voortgang van het proces wordt bewaakt door de coördinator. De coördinator fungeert als contactpersoon van de school, zowel intern (team, directie, ouders) als extern (Anglia Netwerk, Europees Platform etc.).

De directie en de coördinator hebben regelmatig evaluatiebesprekingen, waarna een en ander wordt teruggekoppeld naar het team.

De eindverantwoordelijkheid ligt bij de directie.

3. Doelstellingen

- Naast de kerndoelen Engels (zie bijlage) staat bij ons het verbeteren van de communicatieve vaardigheid in het Engels centraal. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de natuurlijke leervermogens van een kind. Door op jonge leeftijd te starten met een structureel en kwalitatief goed taalaanbod wordt de gevoelige taalleerperiode goed benut.

Dit wordt door verschillende internationale onderzoeken onderbouwd

- De leerlingen zijn beter voorbereid op een toekomstige studie of carrière in een internationaal georiënteerde maatschappij.

4. Organisatie

Bestede leertijd per week:

De leerlingen krijgen een uur per week Engels. In de groepen 1 t/m 7 wordt een half uur per week lesgegeven door een native speaker of een speciale leerkracht. De groepsleerkracht is bij deze les aanwezig. Daarnaast herhaalt de groepsleerkracht van de groepen 1 t/m 7 deze les gedurende de lesweek.

In de groep 8 worden de Engelse lessen gegeven door de eigen leerkracht.

Daarnaast werken zij dit jaar aan het project Primalingua. Basisschoolleerlingen uit verschillende Europese landen wisselen in het Engels informatie uit over hun school, stad, land. De leerlingen uit groep 8 zullen ongeveer een uur per week aan dit project besteden.

Ook wordt het Engels onderwezen in samenhang met andere vakken en activiteiten.

Doorlopende leerlijn:

Er wordt gewerkt aan een doorlopende leerlijn Engels voor de groepen 1 t/m 8.

Daarnaast wordt het Engels in de hogere groepen functioneel ingezet voor internationaliserings-activiteiten.

5. Uitvoering

In de onderbouw, groep 1 t/m 4, wordt thematisch gewerkt, hierbij wordt zoveel mogelijk aangesloten op de thema's die in de groepen aan de orde zijn. Er wordt ongeveer 3 a 4 weken aan een thema gewerkt.

In de onderbouw staat het opbouwen van een basiswoordenschat, het leren verstaan van Engels (taalbegrip) en het leren spreken op woord- en zinsniveau centraal. Er worden (nog) geen eisen gesteld aan het spreken van het Engels. Plezier hebben in Engels, kunnen luisteren en begrijpen van Engels en het durven gebruiken van het Engels als communicatiemiddel staan centraal.

De lessen die worden gegeven zijn over het algemeen zelf ontwikkelde lessen, waarbij als leidraad verschillende Engelstalige methodes zijn gebruikt (Playway to English, Join in, Cool! English at school, English language games for children). Bij het ontwikkelen en geven van de lessen is gebruik gemaakt van het principe van TPR (Total Physical Response). Deze theorie gaat ervan uit dat leerprocessen pas effectief verlopen en kennis wordt verankerd als ook visuele, auditieve en fysieke waarneming worden aangesproken. Dit impliceert dat het gebruik van liedjes, dansjes, spelletjes en drama essentieel is bij het leren van een taal.

In de lessen en de projecten komen minimaal de volgende thema's aan de orde:

- Numbers
- Colours
- Animals
- School
- Fruit
- Body
- Seasons
- Weather
- Transportation

- Food
- Clothes
- Family

In groep 5 en 6 is er de overgang van mondelinge naar schriftelijke vaardigheden. Tijdens de lessen wordt nog steeds veel gebruik gemaakt van liedjes, dansjes, spelletjes en drama. Ook het lezen en schrijven komen nu langzamerhand en op eenvoudige, gestructureerde wijze aan bod. Ook wordt er gestart met grammatica, zoals het leren van werkwoorden, voorzetsels en eenvoudige zinnen. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van de methode Picture Grammar for Children. Deze grammatica methode biedt grammatica-onderwijs zonder diepgaande uitleg en instructie: door een indirecte werkwijze worden essentiële grammaticapatronen ingeslepen.

In de groepen 7 en 8 worden de schriftelijke vaardigheden verder uitgebreid. Uiteraard wordt de mondelinge communicatie nog steeds uitgebreid geoefend. Alle vier taalvaardigheden (luisteren, spreken, lezen en schrijven) worden intensief geoefend.

We proberen zo veel mogelijk Engels te gebruiken als voertaal in de klas. Ons streven is dat vrijwel de gehele les in het Engels wordt gegeven. Bij de grammaticalesen wordt er soms een korte uitleg in het Nederlands gegeven indien dit het begrip van de lesstof positief beïnvloed.

6. Methodes en materiaal

In de onderbouw worden voornamelijk zelf ontwikkelde lessen gegeven. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de volgende methodes en materialen:

- Playway to English
- Cool! English at school
- Join in
- English language games for children
- Stories for children
- Prentenboeken
- Internet
- 55 five minutes games

In de bovenbouw worden gebruik gemaakt van de volgende methodes en materialen:

- Cool! English at school
- Picture Grammar for Children
- The team
- Internet
- 55 five minutes games

Voor leerlingen die meer aankunnen is er aanvullend materiaal beschikbaar. Hierbij wordt gebruikt gemaakt van de methode Just do it, leesboeken en van aanvullende oefeningen uit allerlei methodes.

7. Toetsing en rapportage

Om het rendement van de Engelse lessen te meten wordt aan het eind van het schooljaar bij de leerlingen in de onderbouw een zelf ontwikkelde toets afgenomen.

Dit schooljaar (2008-2009) zal er voor het eerst een Anglia (zie punt 10) examen worden afgenomen bij de leerlingen van groep 5 (level 1). Dit is een internationaal erkend examen waarbij de schriftelijke en mondelinge taalvaardigheden van de leerlingen worden beoordeeld.

In de groepen 7 en 8 worden de taalvaardigheden Engels van de leerlingen regelmatig getoetst: na afsluiting van een hoofdstuk uit de methode.

8. Borging

Er vindt regelmatig een evaluatie plaats van de lessen Engels, zowel binnen de commissie VVTO als in het hele team.

Gestelde doelen worden transparant gecommuniceerd, geconcretiseerd en geëvalueerd om de kwaliteitsverbetering vast te kunnen stellen. E.e.a. wordt vastgelegd in het schoolplan.

9. Scholing

Natuurlijk vindt er regelmatig scholing plaats.

Naast congressen, studiedagen en studiebezoeken voor de coördinator en leerkrachten is er de mogelijkheid om een English Language Course te volgen in Canterbury (Engeland). Hier worden de leerkrachten geschoold in het geven van Engelse lessen maar ook de eigen taalvaardigheid komt aan bod.

Ook vindt er deskundigheidsbevordering plaats in school voor het hele team.

10. Het Anglia Netwerk

Sinds 2008 zijn wij als school lid van het Anglia Netwerk.

Het Anglia Netwerk Nederland bestaat inmiddels uit 225 scholen (PO, VO en ROC) die internationaal samenwerken om Engels te stimuleren en te structureren, daarbij gesteund door het Europees Platform.

Kernactiviteit van het Anglia Netwerk is het ontwikkelen van examens. Momenteel kent Anglia tien algemene niveaus en vier Business English levels.

Herziene kerndoelen Engels – 2004

Engels neemt als wereldtaal voor ons land een centrale plaats in en is daarom voor alle leerlingen in het hele voortgezet onderwijs een verplicht vak. Door beheersing van het Engels vergroten leerlingen wereldwijd hun communicatieve, sociale en maatschappelijke mogelijkheden.

Het onderwijs in het Engels bouwt voort op de eerste kennismaking in het basisonderwijs. In de onderbouw van het voortgezet onderwijs is de kern van het vak in een aantal veel voorkomende communicatieve situaties leren zelfredzaam te worden. Daarin zijn de mogelijkheden van de computer als hulp- en communicatiemiddel, en met name die van het internet, onmisbaar.

De verschillende aspecten van taalvaardigheid (luisteren, gesprekken voeren, spreken, lezen en schrijven) komen zoveel mogelijk in samenhang aan bod. Het luisteren naar en begrijpen van Engels staat centraal en in samenhang daarmee het opbouwen van een basiswoordenschat. Het principe 'doeltaal = voertaal' is daartoe een krachtig middel en wordt dan ook zoveel mogelijk toegepast. De schrijfdoelen zijn beperkt tot het functionele minimum van een kort en informeel contact in het Engels via e-mail, chatten op internet en een brief. Door deze vijf aspecten van taalvaardigheid in de kerndoelen op te nemen, wordt ook een relatie gelegd met het Common European Framework of Reference (CEFR) en het taalportfolio dat op basis daarvan is ontwikkeld.

De toepassingsgebieden sluiten zoveel mogelijk aan bij de leefwereld van de leerling en breiden deze uit. Daarin past ook dat leerlingen Engelstalig tekstmateriaal bestuderen dat aansluit bij de inhoud van andere leergebieden en daarin ook wordt gebruikt. Mens en maatschappij, Mens en natuur, Kunst en cultuur en Bewegen en sport kunnen dienen als bronnen voor thema's waarover wordt gesproken en gelezen. Het onderwijs in de Nederlandse taal heeft weer andere raakvlakken: er zijn vaardigheden die in beide vakken gelden (lees- en luisterstrategieën bijvoorbeeld) en de rol van het Engels in het Nederlands kan worden verkend.

Kerndoelen

11 De leerling leert verder vertrouwd te raken met de klank van het Engels door veel te luisteren naar gesproken en gezongen teksten.

12 De leerling leert strategieën te gebruiken voor het uitbreiden van zijn Engelse woordenschat.

13 De leerling leert strategieën te gebruiken bij het verwerven van informatie uit gesproken en geschreven Engelstalige teksten.

14 De leerling leert in Engelstalige schriftelijke en digitale bronnen informatie te zoeken, te ordenen en te beoordelen op waarde voor hemzelf en anderen.

15 De leerling leert in spreektaal anderen een beeld te geven van zijn dagelijks leven.

16 De leerling leert standaardgesprekken te voeren om iets te kopen, inlichtingen te vragen en om hulp te vragen.

17 De leerling leert informeel contact in het Engels te onderhouden via e-mail, brief en chatten.

18 De leerling leert welke rol het Engels speelt in verschillende soorten internationale contacten.